

ОБЩИНА КАМЕНО

8120 гр. Камено, ул. „Освобождение“ № 101, тел. 05515 /3008; факс 05515/2480
e-mail: obshtina@kameno.bg www.kameno.bg

А Н А Л И З

ОТНОСНО НЕОБХОДИМОСТТА ОТ

РАЗКРИВАНЕ НА ЦОП

В ОБЩИНА КАМЕНО

МАРТ 2018 ГОДИНА

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

I. АНАЛИТИЧНА ЧАСТ.	3
1. Демографска, социална и здравна характеристика на общината с фокус върху детското население - структура, пол, възраст, образователна степен.	3
1.1. Демографска характеристика на населението.	3
2. Анализ на съществуващи прогнози за промяна или запазване на демографските характеристики на региона/ областта/ общината.	4
2.1. Демографски тенденции в общината.	4
2.1. Образователни институции на територията на община Камено.	7
3. Здравеопазване.	10
4. Социални дейности.	11
4.1. Брой, вид и капацитет на социалните услуги, включени в Годишния план за развитие на социалните услуги в Община Камено за 2018 :	11
4.2. Вид, мерки и капацитет на социалните услуги, които е планирано да продължат да функционират или да бъдат открити или реструктурирани на територията на общината, планирани в годишния план за развитие на социалните услуги в Община Камено за 2018 год.	13
4.3. Други дейности за развитие на социалните услуги през 2018 година.	13
4.4. Услуги, в рамките на проект „Ранно детско развитие“.	15
5. Транспортни и комуникационни връзки, здравни, образователни, социални и рехабилитационни услуги, услуги от специалисти, културни и спортни институции.	17
6. Анализ на проблемите/потребностите на децата и семействата в идентифицираните рискови групи, потенциални потребители на услугата на Център за обществена подкрепа – Камено.	18
7. Изводи от изготвения анализ на социо-демографската характеристика. Идентифицирани проблеми.	23
8. Идентифицирани рискови групи, към които следва да бъдат насочени дейностите на Центъра за обществена подкрепа.	25
II. ОРГАНИЗАЦИЯ И ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ЦЕНТЪР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА.	29
1. Същност, цели и сфера на дейност на Центъра за обществена подкрепа.	29
1.1.Определение. Цели и задачи.	29
1.2.Целеви групи.	30
1.3. Принципи и ценности на работа на ЦОП.	30
2. Нормативно основание за разкриване на ЦОП в община Камено.	31
3. Целеви групи и дейности, които ще се осъществяват в Центъра за обществена подкрепа в община Камено.	36
4. Обезпечаване на дейността на Центъра за обществена подкрепа с човешки ресурси.	39
5. Материална база.	40
6. Финансиране.	40

I. АНАЛИТИЧНА ЧАСТ.

1. Демографска, социална и здравна характеристика на общината с фокус върху детското население - структура, пол, възраст, образователна степен.

1.1. Демографска характеристика на населението.

Община Камено е разположена в югоизточната част на България. На север тя граничи с община Айтос, на изток с община Бургас, на запад с община Карнобат и на юг с община Средец. В административно-териториално отношение общината е част от Бургаска област и Югоизточния район за планиране. В границите на общината попадат 13 населени места, от които един град – Камено (административен център) и 12 села. Общинският център град Камено отстои на 24 км. северозападно от областния център Бургас. Площта на Община Камено възлиза на 354,9 км² или 4,58 % от територията на Община Бургас.

Демографската ситуация в община Камено е резултат от действието на фактори и влияния, които от една страна са характерни за Република България, а от друга специфични за територията на града и обусловени от неговото историко-културно, социално-икономическо и демографско развитие. Съществено влияние оказват сключването на брак, разводите, раждаемостта и смъртността, миграцията, полово-възрастовата, етническа, религиозна и образователна структури на населението.

По данни на Националния статистически институт към 31.12.2016 г. населението на община Камено е 10071 жители, от които 5063 са мъже и 5018 са жени. 4 185 от тях живеят в град Камено, което е 41,55% от населението в общината.

Динамиката на населението на община Камено за периода 2002 – 2016 година е представена в таблица № 1, както следва:

Таблица № 1															
ДИНАМИКА НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КАМЕНО															
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Община	12317	12419	12350	12278	12202	12641	12476	12395	12120	10330	10253	10217	10133	10171	10071
Камено	5071	4999	4992	4954	4904	4882	4844	4848	4784	4312	4316	4281	4231	4219	4185

Броят на населението на общината намалява, което е породено от общата тенденция за страната. В сравнение с 2002 година през 2016 година, населението на община Камено е намаляло с близо 2 300 души, като половината от тях.

Продължава да се задълбочава процесът на неговото остаряване. Община Камено е с 15.1 % население под 15 години и 22.5 % население над 65 годишна възраст.

В общината съществува трайна тенденция към намаляване на населението в подтрудоспособна възраст (20,18% от населението на общината), поради спадащата раждаемост. Това ще доведе и до намаляване в бъдеще на населението в трудоспособна възраст и ограничаване на работната сила в общината. Същевременно

населението в пенсионна възраст ще нараства, което ще повишава и социалното натоварване на икономически активните лица в общината и ще увеличава натиска върху бюджета. От приложената таблица е видно, че най-висок е дела на населението в натрудоспособна възраст – 65 и нагоре, което съставлява 23,97 от населението на общината.

Разпределението на населението по възрастови групи на територията на община Камено към 31.12.2016 година е представено в таблицата, както следва:

Таблица № 2																			
Структура на населението на Община Камено по възрасти към 31.12.2016 година																			
			0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80+
Общо	Общо	10071	517	515	537	463	502	595	567	646	640	633	631	670	741	747	652	510	505
	Мъже	5053	265	271	268	236	274	333	330	359	360	339	325	350	350	359	270	183	181
	Жени	5018	252	244	269	227	228	262	237	287	280	294	306	320	391	388	382	327	324
Камено	Общо	4185	234	225	245	210	240	277	237	284	300	296	287	267	272	246	207	179	179
	Мъже	2067	130	119	116	118	125	152	129	146	159	153	144	130	131	118	83	60	54
	Жени	2118	104	106	129	92	115	125	108	138	141	143	143	137	141	128	124	119	125
в селата	Общо	5886	283	290	292	253	262	318	330	362	340	337	344	403	469	501	445	331	326
	Мъже	2986	135	152	152	118	149	181	201	213	201	186	181	220	219	241	187	123	127
	Жени	2900	148	138	140	135	113	137	129	149	139	151	163	183	250	260	258	208	199

2. Анализ на съществуващи прогнози за промяна или запазване на демографските характеристики на региона/ областта/ общината.

2.1. Демографски тенденции в общината.

Възпроизводството на населението на дадена територия се изразява чрез постоянното му възобновяване или чрез смяната на едни поколения с други. Количествената му страна обхваща естественото движение на населението. От своя страна, то се характеризира с раждаемостта и смъртността. До голяма степен раждаемостта зависи от броя на сключените бракове и броя на разводите. Коефициента на раждаемост в общината през изследвания период е по-висок от средния за страната, района и областта.

Един от най-тревожните демографски проблеми в общината в момента е относително високото ниво на смъртност. Основен фактор, обуславящ динамиката в общата смъртност е процесът на демографско остаряване. Този процес се характеризира с промени във възрастовата структура на населението и се свежда до намаление на относителните дялове на младите лица и увеличаване на дела на по-старите. Необичайното повишаване на тази свръх-смъртност се дължи и на съществените икономически и социални промени в прехода към пазарна икономика. Намалването на влиянието на рисковите фактори, обуславящи свръх-смъртността на мъжете в интервала между 40 и 59 години, а и общо за всички възрасти, ще допринесе за понижаване равнището на общата смъртност в общината. Поради застаряването на населението и влошаването на здравното обслужване, през

последните 15 години се отбелязва трайна тенденция към поддържане на относително високи стойности на смъртността в общината.

Естественят прираст на населението на територията на община Камено е

Таблица № 3																
Естествен прираст в община Камено за периода от 2000 до 2016 г.																
2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
-84	-81	-108	-99	-98	-80	-79	-102	-109	-63	-106	-119	-97	-84	-108	-109	-101

отрицателен в продължение на 15 години назад е отрицателен, като тенденциите за постепенното му увеличаване в негативна посока.

В публикуваните по-долу таблици е отбелязана движението на естествения прираст в община Камено (живородени, умрели и деца, умрели на възраст до 1 година) за периода от 2000 до 2016 година.

Таблица № 4											
Естествено движение в община Камено											
2000			2001			2002			2003		
Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)
144	228	3	148	229	2	131	239	2	119	218	4
2004			2005			2006			2007		
Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)
138	236	2	152	232	2	162	241	3	154	256	3
2008			2009			2010			2011		
Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)
131	240	2	173	236	4	137	243	3	131	250	1
2012			2013			2014			2015		
Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)	Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)
117	214	1	119	203	-	101	209	1	110	219	1
			2016								

			Живородени (брой)	Умрели (брой)	Умрели деца на възраст до 1 година (брой)						
			110	211	2						

От представените данни е видно, че в продължение на 16 години се запазва тенденцията за отрицателен естествен прираст на населението в община Камено. Прави впечатление, че се запазва и относително постоянен броя на умрелите деца на възраст до 1 година, като средно са между 4 и 2 годишно, от което може да се направи извода че е относително висок делът на децата в риск от 0 до 3 годишна възраст, чийто родители са потенциални потребители на

В община Камено се наблюдава тенденция на намаляване на броя на децата, родени от майки, които са под 20 годишна възраст. През 2000 година броят им е бил 47, а през 2016 година е едва 19. Въпреки това в общината се наблюдава наличието на майки под 18 годишна възраст, които са предимно от ромски произход.

Информация за ражданията, според възрастта на майката е представена в таблицата, както следва:

Таблица № 5							
Раждания според възрастта на майката							
	Общо	под 20	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44
2000	144	47	55	28	9	5	-
2001	148	36	56	34	16	5	1
2002	131	41	55	24	9	2	-
2003	119	33	43	26	9	7	1
2004	138	45	36	32	19	5	1
2005	152	34	57	36	16	8	1
2006	162	35	46	55	20	5	1
2007	154	32	52	34	31	2	3
2008	131	27	48	27	21	6	2
2009	173	48	56	39	25	5	-
2010	137	33	42	37	19	5	1
2011	131	28	36	40	18	7	2
2012	117	15	41	28	22	9	2
2013	119	20	43	33	13	10	-
2014	101	16	34	18	22	10	1
2015	110	11	31	34	24	8	2
2016	110	19	30	31	20	10	-

През последните години, отрицателните стойности на естествения прираст се увеличават и това води до намаляване на демографския потенциал на общината, а това ще играе ролята на ограничаващ фактор за бъдещото ѝ социално-икономическо развитие. Отрицателният естествен прираст в комбинация с остаряването на

населението силно влошава възпроизводствените възможности, което се потвърждава от стойностите на основните демографски показатели. Подобряването на градската и селска среда е една от възможностите за намаляване на отрицателните стойности на естествения прираст.

2. Образователна структура на населението. Образователни институции.

Образователната структура на населението е неразривно свързана с неговата етническа принадлежност. Тя има значение за цялостното социално-икономическо развитие на определено населено място или административно-териториална единица. Данните от 2011г¹ показват, че образователното равнище на населението на община Камено е значително под средните за област Бургас и страната стойности по отношение на населението с висше и средно образование. Висшистите в община Камено са 4.9 %, срещу 17.6 за област Бургас и 19.6 за страната, а населението със средно образование е 33.7 % срещу 42.1 % за областта и 43.4 % за страната. Коренно противоположно е положението при хората с основно, начално и незавършено образование. Населението с основно образование е 37.6 % при 24.9 за областта и 23.1 за страната, населението с начално образование е 11.9 % при 8.2 за областта и 7.8 за страната и населението с незавършено образование е 6.4 % при 5.3 % за областта и 4.8 за страната. Прави впечатление и над четири пъти по-високия процент на никога не посещавалите училище – 5.2 % при 1.63 % за областта и 1.2 % за страната. Тези отрицателни по отношение на образователната структура показатели се дължат основно на високия процент на ромско население в общината от една страна, а от друга страна на социалния статус на живеещите на територията на общината.

Особено тревожен е фактът, че нарастването на неграмотността и увеличаването на дела на отпадащите от училище са съсредоточени в нискодоходни и някои етнически групи от населението като неграмотността в редица случаи се съпровожда със социални рискове. На територията на област Бургас, най-неблагоприятно по отношение на грамотността е положението в община Камено, където относителният дял на неграмотните е 6.2%, или всяко 16-о лице е неграмотно, следвана от общините Руен (6.0%), Средец и Сунгурларе (по 4.7%)².

2.1. Образователни институции на територията на община Камено.

Община Камено разполага с училищна мрежа от учебни и детски заведения и обслужващо звено, която е оптимална за потребностите на населението на общината.

На територията на общината не функционират детски ясли.

През учебната 2017/2018 година осъществяват дейност 6 детски градини, като през 206/2017 и 2017/2018 година две детски градини са закрити и се прехвърлят като филиал към друга детска градина.

През последните години се наблюдава тенденция на лек спад на броя на децата в детските градини, като изключение правят ДГ в с. Кръстина и ДГ в с. Черни

¹ Данни на Националния статистически институт.

² Данни от Стратегията за насърчаване на младежта в община Камено за периода от 2014 – 2020 г.

връх, към които са прехвърлени като филиали две други детски градини от с. Тръстиково и с. Винарско.

Броя на децата в детските градини е отразен в таблицата, както следва:

Таблица № 6			
Детска градина	Брой деца в детската градина		
	2015/2016	2016/2017	2017/2018
ДГ с. Трояново	43	37	35
ДГ “Звездица” с. Тръстиково	12	Филиал на ДГ „Детелина“ Русокастро	Закрита е, а децата са в ДГ с. Черни връх
ДГ “Детелина” с. Русокастро	47	57	52
ДГ “Черни връх” с. Черни връх	15	18	29
ДГ с. Свобода	22	22	15
ДГ с. Кръстина	35	27	37
ДГ с. Винарско	16	15	Филиал на ДГ с. Кръстина
ДГ „Слънце“ Камено	194	170	152

Персоналът, който обслужва децата в детските градини е сравнително постоянен. Средния брой на децата, които един човек от персонала трябва да обслужва е между 8 и 10 деца.

Таблица № 7			
Детска градина	Брой учители в детските градини		
	2015/2016	2016/2017	2017/2018
ДГ с. Трояново	4	4	4
ДГ “Звездица” с. Тръстиково	2	Филиал на ДГ „Детелина“ Русокастро	Закрита е, а децата са в ДГ с. Черни връх
ДГ “Детелина” с. Русокастро	4	6	4
ДГ “Черни връх” с. Черни връх	2	2	2
ДГ с. Свобода	2	2	2
ДГ с. Кръстина	2	2	4
ДГ с. Винарско	2	2	Филиал на ДГ с. Кръстина
ДГ „Слънце” гр. Камено	18	18	16

Учебната мрежа на територията на община Камено е сравнително добре развита. Учебно-възпитателната дейност се осъществява в четири учебни заведения, представени като вид и брой на децата, както следва:

Таблица № 8			
Учебно заведение	Брой ученици в училищата		
	2015/2016	2016/2017	2017/2018
СУ "Христо Ботев" – Камено	429	395	385
ОУ "Христо Ботев" – с. Трояново	152	144	112
НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина	62	55	53
ОУ „Иван Вазов” с. Русокастро	150	138	114

От посочените в таблицата данни е видно, че през последните три години се наблюдава лек спад на учениците, като най-рязък е той в училището в с. Русокастро. Персоналът запазва относителния си брой през последните три години, като средно на един човек от персонала се падат около 10 ученика.

Броят на персонала по училища е представен в таблицата, както следва:

Таблица № 9			
Учебно заведение	Брой учители		
	2015/2016	2016/2017	2017/2018
СУ "Христо Ботев" – Камено	44	42	40
ОУ "Христо Ботев" – с. Трояново	19	19	17
НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина	7	7	7
ОУ „Иван Вазов” с. Русокастро	17	17	16

Само в едно в училище „Христо Ботев” в гр. Камено има назначен на щат педагогически съветник през учебната 2015/2016 година и психолог през учебната 2017/2018 година.

Детските градини и училищата на територията на община Камено се обслужват от 6 медицински сестри, назначени в общината.

От представените в таблицата данни е видно, че през годините се повишава дела на учащите те се от I до VIII клас, които напускат общообразователните институции.

През учебната 2015/2016 година от учебните заведения в община Камено са напуснали 101 ученика, което е с 50% повече от предходната 2014/2015 учебна година.

Таблица № 10							
УЧАЩИ I -VIII КЛАС, НАПУСНАЛИ ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ							
2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
39	47	44	31	44	79	68	27
2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	
31	41	25	22	34	50	101	

Извод:

От изложената информация може да се направи извода, че броя на децата, посещаващи детски градини и учебни заведения на територията на община Камено през последните три години е относително постоянен, като лек спад се наблюдава през последните години.

Липсата на достатъчно персонал, назначени на щат педагогически съветник, психолог и медицински персонал във всяко едно учебно заведение ги поставя в невъзможност да се справят с децата в риск.

Висок е броя на децата, учениците, които са напуснали училище през последните години, като през последната учебна година той е по-висок с 50%

Анализът на данните на образованието в община Камено, очертава следните причини за отпадане на децата от учебния процес, а именно :

- социално-икономически – лошо качество на живота и битови условия, безработица и ниски доходи; детето често помага в домакинската работа или във формирането на семейния бюджет; част от родителите работят в чужбина и са предоставили грижите за децата на роднини, баби, които не осъществяват контрол; чести пътувания в друго населено място с цел препитание, където детето не посещава училище; Още: децата отсъстват, защото нямат дрехи, обувки, или се грижат за по-малките деца в семейството.

- образователни – образованието като по-ниска ценност – слаб интерес и липса на мотивация, съчетани с ниска училищна готовност – голямата част от децата не са посещавали детска градина и са израснали в затворена среда; ниско образователно равнище на родителите; нередовно посещение в училище, а оттам – и затруднения и пропуски в усвояването на учебния материал;

- етнокултурни – ранен брак, родителите не пускат момичетата на училище поради страх да не „откраднат” момичетата за женитба и др.

3. Здравеопазване.

На територията на община Камено няма лечебни заведения. По данни на НЗОК лекарите на територията на общината са, както следва:

Самостоятелни лекарски практики:

- Камено – 4 броя, от които един педиатър;
- Винарско - 1 брой;
- Русокастро - 1 брой;

Дентална медицина:

- Камено – 2 брой;
- Винарско – 1 брой;

- Русокастро – 1 брой;
- Аптеки – 3 броя.**

Няма осигурен постоянен денонощен достъп до медицински услуги, до всички населени места в общината поради непривлекателни лекарски практики, които остават незаети; Живеещите в отдалечените селища са с влошен здравен статус – качеството на предлаганите здравни услуги е по-ниско, а достъпът до здравната мрежа е ограничен.

4. Социални дейности.

Социалните дейности на територията на община Камено се развиват съобразно заложените в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, утвърдена на заседание на Общински съвет, проведено на 27.07.2017 г. (т.12 от Протокол 26/27.07.2017г.), която е разработена в съответствие с изискванията на Закона за социалното подпомагане и правилника за неговото прилагане.

Ежегодно общинската администрация разработва и Общински съвет приема Годишен план за социалните услуги, който се съгласува с Дирекция „Социално подпомагане“ – Айтос и се приема от Общинския съвет – Камено.

Социалните услуги, които се предлагат на територията на община Камено през 2018 година са представени, както следва:

4.1. Брой, вид и капацитет на социалните услуги, включени в Годишния план за развитие на социалните услуги в Община Камено за 2018³ :

№	Вид на услугата и капацитет	Целева група	Място на изпълнение
1	Домашен социален патронаж капацитет - 170 места	Целева група: Самотно живеещи стари хора с увреждания и /или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда. Предоставяне по домовете на топла храна.	гр. Камено, филиал с. Русокастро
2	Дом за възрастни с умствена изостаналост капацитет - 130 места	Специализирана институция, предоставяща комплекс социални услуги и 24 часова постоянна грижа за мъже с умствена изостаналост.	с.Русокастро Община Камено
3	Клубове на пенсионера – 350 места	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране - социално, здравно, правно и др.	Гр.Камено с.Кръстина с.Винарско с.Трояново

³ Извадка от Годишния план за социални услуги за 2018 г. на Община Камено.

			с.Вратица с.Полски извор с.Тръстиково с.Ливада с.Черни връх с.Константиново с.Русокастро
4	Приемна грижа приемно семейство – 2 места	Комплексни услуги свързани със задоволяване на основни жизнени потребности в близка до семейната среда,оказване на подкрепа и грижа съобразена с особеностите на децата.	Община Камено с. Константиново с. Тръстиково
5	Личен асистент	Лица с трайни увреждания над 90% СЧП и деца с трайни увреждания с необходимост от чужда помощ.	Община Камено
6	Обществена трапезария в рамките на проект „Осигуряване на топъл обяд за гражданите на община Камено“ - 160 места	Лица и сем. на месечно соц. подпомагане; лица без доходи и близки; самотно живеещи с мин. Пенсии; скитащи и бездомни	Община Камено
7	Проект ”Достойни граждани на Община Камено” по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ” Независим живот” на ОПРЧР	Лица и сем. на месечно соц. подпомагане; лица без доходи и близки; самотно живеещи с мин. Пенсии; скитащи и бездомни Център за почасово предоставяне на услуги в домашна среда, който ще предоставя социална, здравна и психологическа подкрепа на 24 възрастни хора над 65 годишна възраст в невъзможност да се обгрижват сами. - услугата домашен помощник; и 36 души с увреждания от които 6 деца да ползват услугата „личен асистент”. Ремонт на сграда; Закупуване на специализиран автомобил за превоз на хора с увреждания до центъра за почасови услуги. Назначаване на 1 бр. социален	Община Камено

		работник – 8 часа; на ден Медицински специалист-2 часа на ден; Рехабилитатор-2 часа на ден и шофьор на 4 часа на ден. за период от 01.01.2017-31.03.2018 год.	
--	--	---	--

4.2. Вид, мерки и капацитет на социалните услуги, които е планирано да продължат да функционират или да бъдат открити или реструктурирани на територията на общината, планирани в годишния план за развитие на социалните услуги в Община Камено за 2018 год.

№	Вид и капацитет	Мерки
1.	Приемна грижа – 2	Извеждане на деца,отглеждани в социални институции в приемна грижа от семеен тип и деца в риск.
3	Дом за възрастни с умствена изостаналост с.Русокастро с капацитет 130 потребителя.	Предоставяне на социална услуга за мъже с установена с ЕР на ТЕЛК умствена изостаналост.
4	Домашен социален патронаж с капацитет 170 потребителя	Разширяване на традиционните дейности на патронажа към обгрижване в дома, посредничество, помощ в домакинството и пр. според конкретните условия, ресурси и възможности.
5	Клуб на пенсионера с капацитет 350 потребителя	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране-социално, здравно, правно.
6	Личен асистент – 4 броя	Предоставяне на грижи в семейна среда на лица с трайни увреждания над 90% СЧП и деца с трайни увреждания с необходимост от чужда помощ.
7	Дневен център за деца и/или пълнолетни лица с увреждания с капацитет 20 потребителя.	Дневен център за почасово предоставяне на услуги в домашна среда, който ще предоставя социална, здравна и психологическа подкрепа на 20 възрастни хора с увреждания над 65 годишна възраст в невъзможност да се обгрижват сами и да ползват услугата „личен асистент”

4.3. Други дейности за развитие на социалните услуги през 2018 година.

В Годишния план за социални услуги за 2018 година, Община Камено е планирала следните дейности за деца и семейства в риск, деинституционализация на

грижите за деца, социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи:

1. Социална работа по превенция на изоставянето на деца, която включва семейно консултиране и подкрепа, образователни програми и др.

2. Подкрепа на семейства за отглеждане на деца в риск от изоставяне, в семейна среда и в среда на приемни семейства

3. Провеждане на кампании и здравна просвета сред учениците в среден курс по въпросите на семейното планиране и превенция на нежелана и ранна бременност.

4. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.

5. Провеждане на информационни кампании и образователни програми в училище за:

- превенция на рисково поведение на деца и младежи/агресия насилие отклоняващо се поведение/;

- здравна и социална просвета против зависимостите;

- оказване на съдействие на училищата за провеждане на лекции и дискусии в часа на класа;

- съвместни дейности на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни/ МКБППМН/ и обществените възпитатели в общината, в подкрепа на деца с рисково поведение, жертви на насилие и включването им задължително превантивните мероприятия, организирани от комисията.

6.Осигуряване на равен достъп на децата от рисковите групи и общности до образование чрез:

- осигуряване на интегрирана предучилищна подготовка и образование за децата с увреждания в подходящи форми на включващо образование

- приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на децата

7. Обучения в училището и детските градини- методи и подходи за включване на родителите и приобщаването им към образованието на техните деца:

- разпространение на обучителни материали за работа с родителите; срещи и обучения на училищни настоятелства и родителски комитети в училищата;

- обмяна на опит и добри практики с други училища и детски градини.

8.Изграждане на партньорство и взаимодействие между институциите работещи с деца за образователна интеграция и реинтеграция на децата чрез:

- посещения на място срещи за издирване на отпаднали деца;

- срещи, консултации, инициативи за мотивиране и подкрепа на децата и техните родители;

- организиране на консултации, занимални и помощ от учителите за наваксване на учебния материал от децата и младежите. Инициране на програми и инициативи за повишаване на интереса към учене, включване на децата и младежите в живота на училището в т.ч.и при вземане на решения, отнасящи се до децата;

- извънкласни и извънучилищни дейности за мотивация на децата и техните родители – включване на децата в извънучилищни занимания в рамките на учебната година 2016-2017 г./занимания по изкуства, спортни състезания;/осмисляне на свободното време на децата и младежите;

9. Повишаване степента на информираност на обществото за проблемите и възможностите на хора с увреждания и промяна в обществените нагласи спрямо тях, както и по отношение на извеждането от социалните институции.

10. Превенция за предотвратяване на насилието над деца и подобряване на координацията с различните институции.

4.4. Услуги, в рамките на проект „Ранно детско развитие“.

В общината Камено е в процес на изпълнение услуги за деца в риск и техните родители по проект „Ранно детско развитие в община Камено“, чиято цел е да предостави подкрепа на деца в ранна детска възраст и техните семейства за подобряване на достъпа до здравна грижа, формиране на родителски умения, подобряване на семейната среда, повишаване на училищната готовност на децата за включване в образователната система, както и предотвратяване на настаняването на деца в специализирани институции.

Проектът стартира на 2 август 2016 година и се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 година, съ-финансирана от Европейския социален фонд на ЕС по процедура за безвъзмездна финансова помощ BG05M90P001-2.004. Продължителността на проекта е 27 месеца и се очаква да приключи през месец октомври 2018 година.

Услугите, предлагани за децата и семействата в риск, които се предлагат в рамките на проекта са описани в таблицата, както следва:

Вид дейност/услуга	Брой потребители
Услуги за деца от 0 до 3 г. и техните родители:	
Формиране и развитие на родителски умения	168
Групи за консултация и подкрепа на бъдещи родители	общо 7 групи: - Русокастро-1, Трояново-1 Свобода-1 Кръстина-1 Винарско-1 Камено-2
Групи за консултация и подкрепа на родители с бебета и деца на възраст от 0 до 3 г.;	общо 7 групи: - Русокастро-1, Трояново-1 Свобода-1 Кръстина-1 Винарско-1 Камено-2
Групи за консултация на родители и бъдещи родители;	общо 7 групи: - Русокастро-1, Трояново-1 Свобода-1 Кръстина-1 Винарско-1 Камено-2

Индивидуална работа с бъдещи родители и родители на деца от 0 до 3 г. (за всички населени места)	50
Семейно консултиране и подкрепа	21 Русокастро
Групови и индивидуални сесии за семейно планиране;	12 Трояново
Консултиране и подкрепа на родители, които не полагат достатъчно грижа за своите деца (за всички населени места)	14
Здравна консултация за деца от 0 до 3 г.	168
Услуги за деца от 3 до 7 г. и техните родители:	
Семейно консултиране и подкрепа на родители на деца от 3 до 7 години (за всички населени места)	290
Групи за консултация и подкрепа на родители на деца от 3 до 7 г. Общо – 7 групи	Русокастро - 1 Трояново - 1 Свобода - 1 Кръстина - 1 Черни връх - 1 Камено - 2
Консултиране и подкрепа (индивидуално или групово)	290 25 от с. Кръстина
Консултация на деца, живеещи в рискова семейна среда	12 за всички села и града
Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания	20
Здравна консултация за деца	290
Допълнителна подготовка за равен старт в училище	60
Интеграция на децата в детските градини и в предучилищните групи/класове	332
Работа с деца, интегрирани в детски градини	135
Работа с родителите на децата;	135
Работа с останалите родители – организиране на срещи за преодоляване на предразсъдъците към новите деца, записани в детска градина	300
Съвместна работа с всички родители.	500

Извод:

По отношение на социалните услуги може да се направи извода, че мрежата от социални услуги е сравнително добре развита, като изключение правят социалните услуги, насочени към деца в риск и техните семейства. Понастоящем услугите насочени към деца в риск и техните семейства се осъществяват в рамките на проект „Услуги за ранно детско развитие“. В рамките на проекта е изграден капацитет и са сформирани екипи, които биха могли да продължат да предлагат горесцитираните услуги в новосъздадения Център за обществена подкрепа.

5. Транспортни и комуникационни връзки, здравни, образователни, социални и рехабилитационни услуги, услуги от специалисти, културни и спортни институции.

Според закона за административно-териториално устройство на Република България Община Камено /площ - 354,9 km²/ е „четвърта“ категория община и в териториалната ѝ структура влизат 13 урбанизирани селищни структури – град Камено и 12 села (Винарско, Вратица, Желязово, Константиново, Кръстина, Ливада, Полски извор, Русокастро, Свобода, Трояново, Тръстиково, Черни връх). Те са част от териториалния обхват на влияние на агломерационния ареал на град Бургас представен като голям град и основен център на агломерационен ареал. Град Камено е административен, социално-икономически и културен център в общината и с концентрация на население над 43% от общото население. Гъстотата на населението в общината е 39,7 души/км². Общинският център град Камено отстои на 24 км. северозападно от областния център Бургас.

Железопътната мрежа в териториалния обхват на общината е с общата дължина от 6 км. и обслужва град Камено и село Свобода.

Общата дължина на пътната мрежа в общината е 93.240 км. Между отделните селища връзката се осъществява по пътища от общинската пътна мрежа. Обществен пътнически транспорт се осъществява между общинския център град Камено и градовете Бургас и Айтос.

Налични са редовна маршрутна линия Камено-Бургас и междуселищен транспорт по общинската транспортна схема. В общинския град Камено няма обособени линии на градски транспорт.

Въпреки, че е са налични редовни маршрутни линии между Камено и Бургас, отдалечеността на град Камено от областния център и цената на билета за пътуване /6 лева двупосочен билет/ са сред основните причини за невъзможността за ползване на предлаганите от ЦОП – Бургас услуги.

Пътната мрежа е добре развита, като всички населени места са свързани с общинския център – Град Камено. По-голямата част от общинската пътна мрежа е в много лошо състояние. Това е свързано с липсата на средства за ремонт и инвестиции в пътна инфраструктура.

На територията на община Камено няма лечебни заведения, както и няма функциониращи детски ясли, което влияе изключително негативно на здравния статус и на възможностите за предлагане на медицински услуги за населението.

Община Камено разполага с училищна мрежа от учебни и детски заведения и обслужващо звено, която е оптимална за потребностите на населението на общината. На територията на община Камено функционират 4 училища и 8 детски градини. Наблюдава се тенденция на относително запазване на броя на децата в детските градини и на учениците в учебните заведения, които са и потенциални потребители на Центъра за обществена подкрепа.

В общината функционират 4 читалища: „Просвета 1927” (гр. Камено), „Просвета 1928” (с. Черни Връх) и „Пробуда” (с. Константиново), „Съзнание” (с. Русокастро).

В община Камено са организирани следните спортни клубове:

- Футболен клуб Камено, който развива футболни отбори на възраст: деца, юноши младша и мъже, участващи в областните футболни групи;
- ФК Русокастро – мъже;
- ФК Ливада – мъже;
- Клуб по шах и бридж – гр. Камено;
- Велоклуб „Златна крепост”

6. Анализ на проблемите/потребностите на децата и семействата в идентифицираните рискови групи, потенциални потребители на услугата на Център за обществена подкрепа – Камено.

С цел проучване на потребностите на децата и семействата в риск на територията на община Камено бе направено обстойно проучване сред детските градини, училище, както и бяха събрани данни от Дирекция социално подпомагане – Айтос, Център за обществена подкрепа – Бургас, РУП – Камено, Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

В резултат на проучването се идентифицираха следните основни проблеми сред потенциалната целева група на Центъра за обществена подкрепа, както следва:

ДЕТСКИ ГРАДИНИ	
Учебно заведение	ДГ „Слънце“
Брой деца	20 деца на възраст от 3 до 5 годишни
Основни проблеми	• Ниско ниво за владение на български език; • Деца с логопедични проблеми; • Изключително нисък жизнен стандарт на родителите (безработни, неграмотни родители); • Многодетни семейства; • Недостатъчна грижа от страна на родителите – децата се отглеждат от един родител или от баба и дядо • Деца с психологически и емоционални проблеми;
Учебно заведение	ДГ в с. „Кръстина“, общ. Камено
Брой деца	Няма конкретни деца, които да са идентифицирани в групата на деца в риск
Основни проблеми	Основните проблеми, които се срещат са по отношение на родителите, като са идентифицирани следните: • Незаинтересованост от страна на родителите по отношение на образованието на децата; • Нисък стандарт на живот на родителите – трайно безработни или децата се отглеждат от един родител или от баба и дядо, тъй като пътуват да работят в чужбина;

	• Нежелание у децата да посещават детска градина, което води до образователни затруднения на по-късен етап; • Безпричинно отсъствие на децата.
Учебно заведение	ДГ – село Черни връх
Брой деца	3 деца, на възраст от 4 до 6 години
Основни проблеми	• Деца, изоставени от родителите си, отглеждани в институции или от техните баба и дядо; • Семейства с изключително нисък жизнен стандарт;
УЧИЛИЩА	
Учебно заведение	СУ „Христо Ботев“ – Камено
Брой деца	25 деца на възраст от 8 до 15 години
Основни проблеми	• Деца с риск от отпадане от образователната система, като една от ученичките е отпаднала поради ранно сключване на брак; • Безпричинно отсъствие от училище; • Липса на мотивация за учене, седем от учениците повтарят класа; • Липса на родителска грижа и контрол; • Пет деца са със специални образователни потребности, някои са със социален дефицит; • Голяма част от децата живеят в изключително лоши битови условия; • Агресивно поведение, проява на вербална и физическа агресия от един от учениците; • Социално занемарен ученик (липса на дисциплина, хигиенни навици, невъзможност да се установи комуникация)
Учебно заведение	НУ „Братя Миладинови“ – с. Кръстина, общ. Камено
Брой деца	14 броя деца на възраст от 7 до 15 години
Основни проблеми	• Нисък жизнен стандарт на родителите, което ги демотивира да осигурят посещение на детето в училище, както и налагане на чести пътувания в чужбина с цел осигуряване на трудова заетост, при които пътувания са придружени от децата си; • Незаинтересуваност у родителите; • Безпричинно отсъствие на децата от училище;
Учебно заведение	ОУ „Христо Ботев“ - с. Трояново
Брой деца	18 деца на възраст от 10 до 14 години

Основни проблеми	• Деца, жертви на блудство и извършители на такова; • Деца, с агресивно поведение, които си позволяват да носят и хладно оръжие в училище; • Проблеми с дисциплината, включително и деца с противообществени прояви; • Безпричинно отсъствие от училище; • Деца със специални образователни потребности.
Учебно заведение	ОУ „Иван Вазов“ – с. Русокастро, общ. Камено
Брой деца	12 деца, на възраст от 7 до 15 години
Основни проблеми	• Проблеми с родителския контрол, незаинтересованост от страна на родителите (в две от семействата, родителите са с алкохолна зависимост); • Родител с нисък социален статус и жизнен стандарт, безработни родители; • Деца, отглеждани от самотни родители; • Деца с поведенчески проблеми – агресивни, подложени на домашно насилие; • Деца със социални проблеми – немотивирани, с липса на елементарни ежедневни навици; • Деца, които проявяват безотговорност към семейството си, в конфликт със семейството си и с противообществени прояви;

По данни на Центъра за обществена подкрепа – Бургас през последните три години (2015 – 2017 г.) през центъра са преминали 12 случая, които са били изслушване на дете в т. нар. „синя стая“, психологическо и семейно консултиране на деца, мерки за превенция на отпадането на учениците от учебния процес, реинтеграция на деца в биологично семейство, наблюдение и подкрепа след реинтеграция. Децата, към които са били насочени услугите са на възраст от 2 до 14 години. През Центъра за обществена подкрепа са преминали курсове за обучение на кандидат осиновители, както и обучение за професионално приемно семейство.

По данни на Районно управление на полицията – Камено регистрираните деца в риск в полицията през последните три години са следните:

	2015 година	2016 година	2017 година
Брой регистрирани деца в риск	14	18	24
Възраст на децата	От 7 до 10 години - 3 Над 10 години - 11	От 7 до 10 години - 1 Над 10 години - 17	От 3 до 7 години - 5 От 7 до 10 години - 5 Над 10 години - 19
Проблеми	Кражби Бягство от дома	Кражби Бягство от дома	Кражби Бягство от дома

От предоставените от полицията данни е видно, че броя на регистрираните лица в риск расте прогресивно през последните години, като основните проблеми са свързани с извършване на кражби и бягство от дома.

Територията на община Камено се обслужва от Дирекция „Социално подпомагане“ – Айтос. Средно през дирекцията годишно преминават около 150 случая. Информацията за преминалите случаи през дирекцията случаи през последните три години е представена в таблицата, както следва:

2015 година	
Брой преминали случаи през ДСП – Айтос	148 случая на деца в риск
Разбивка на децата по възрасти	От 0 до 3 – 29 броя; От 3 до 7 години - 25 броя; От 7 до 10 години – 25 броя; Над 10 години – 69 броя. Непълнолетни бременни майки – 11;
2016 година	
Брой преминали случаи през ДСП – Айтос	161 случая на деца в риск
Разбивка на децата по възрасти	От 0 до 3 – 29 броя; От 3 до 7 години - 30 броя; От 7 до 10 години – 29 броя; Над 10 години – 73 броя. Непълнолетни бременни майки – 12 броя
2017 година	
Брой преминали случаи през ДСП – Айтос	151 случая на деца в риска
Разбивка на децата по възрасти	От 0 до 3 – 28 броя; От 3 до 7 години - 26 броя; От 7 до 10 години – 30 броя; Над 10 години – 67 броя. Непълнолетни бременни майки – 8 броя

Идентифицирани проблеми при разглеждане на случаите от служители от Дирекция „Социално подпомагане“ – Айтос:

- Децата, изоставени от родителите си;
- Децата без адекватна родителска грижа;
- Децата, отпаднали или в риск от отпадане от училище;
- Децата с противообществени прояви;
- Децата, жертва на насилие;
- Децата на непълнолетни майки;
- Децата с увреждания;
- Реинтегрирани деца.

Насочени към социални услуги от ДСП „Айтос“ деца, както и описание на услугите, към които са насочени – общо 10 деца, които са насочени към следните услуги:

- Оказване на психологическа помощ и подкрепа за преодоляване на отклонения в поведението.
- Психологическо консултиране и подкрепа на детето и основателното семейство за улесняване на адаптацията към новата среда и за подобряване общуването между членовете на семейството;
- Консултации с психолог и логопед.
- Подготовка и изслушване на дете в специализирано помещение от типа „Синя стая“ в ЦОП – Бургас;
- Психологическо и семейно консултиране;
- Наблюдение и подкрепа след реинтеграция на детето в биологичното му семейство;

По данни на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, случаите, които са преминали през комисията през последните три години (2015-2017 година) са както следва:

Година	Постъпили сигнали по описна книга на МКБППМН	Разследвани възпитателни дела през съответната година
2015	26	14
2016	40	19
2017	24	11

Малолетните и непълнолетните лица, с които са работили обществените възпитатели и/или са преминали през консултативни кабинети през годината са представени в таблицата, както следва:

2015 година			
	Общо	Възраст	
		8-13 години	14-17 години
Малолетни и непълнолетни лица, с които са работили обществените възпитатели през годината	67	37	30
Малолетни и непълнолетни лица, преминали през консултативни кабинети през годината	52	31	21
2016 година			
	Общо	Възраст	
		8-13 години	14-17 години
Малолетни и непълнолетни лица, с които са работили обществените възпитатели през годината	76	44	32
Малолетни и непълнолетни лица, преминали през консултативни	49	30	19

кабинети през годината			
2017 година			
	Общо	Възраст	
		8-13 години	14-17 години
Малолетни и непълнолетни лица, с които са работили обществените възпитатели през годината	19	9	10
Малолетни и непълнолетни лица, преминали през консултативни кабинети през годината	32	18	14

Основните проблеми, които са идентифицирани от обществените възпитатели към Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни са следните:

- Проблеми с поведението на децата – деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето, свързани с трудна адаптация в училищна среда, ниска грамотност, емоционална, ниска хигиена, слабо развита устна реч, което води до проблеми с комуникацията;
- Липса на мотивация за постигане на добра училищна успеваемост, неумение да създават приятелства във формална и неформална среда, липа на приятелски кръг;
- Извършване на противообществени прояви, включително в училищна среда, като присвояване, кражби, изнудване, прояви на агресия;
- Регистрирани бягства от вкъщи, от училище
- Употреба на психоактивни вещества, алкохол, тютюнопушене.

7. Изводи от изготвения анализ на социо-демографската характеристика. Идентифицирани проблеми.

При анализа на социо-демографската и икономическа картина на община Камено се открояват **основните фактори**, които в съчетание с други фактори създават рисковете от социално изключване на индивидите, формират рискови групи деца, лица, семейства в неравностойно положение и стари хора, нуждаещи се от подкрепа и социални услуги. Такива фактори са:

- равнището на бедност и доходите – трайна липса на собственост и постоянни доходи, безработни, ниски пенсии и недостатъчни доходи на лица в над трудоспособна възраст;
- висок процент от жителите на територията на общината са безработни и получават социални помощи, чиито размери са недостатъчни, за да задоволят потребностите на многолюдните им семейства, включително и на децата. Общото ниво на безработица в Община Камено - 18 %, едно от най-високите в областта, се свързва с високия процент на ромско население и неговия нисък образователен статус. 36% от безработните са младежи до 29 г, които едновременно са и родители на деца до 7 г.
- структурата на семейството – пълно или непълно семейство, многодетни семейства, здравословни и образователни проблеми;

- откъснатост от семейната среда и липса на подкрепа от семейството - деца и самотни стари хора, настанени в специализирани институции;

- увреждане и/или сериозни здравословни проблеми на лицето или на член от семейството;

- ниско образование (включително и неграмотност), липса на професионална квалификация, които водят до неравностойна позиция на пазара на труда;

- 35 % от населението на общината е с начално, незавършено начално или без образование, като този процент включва предимно членове на ромската общност.

- социално изключване и принадлежност към уязвими етнически малцинства, които живеят в изолация в обособени квартали и махали;

- местоживеене – отдалеченост и изолираност на населеното място, с нарушени транспортни връзки и комуникация.

Съществен процент от ромското население на общината работи в чужбина – Гърция, Испания и Италия, което поражда определени социални проблеми, като все по-големия брой деца без родителски надзор, отглеждани от по-възрастните членове на семейството.

Посочените фактори обуславят освен бедността, също и ниската култура на семействата по въпросите на **отглеждането и възпитанието на децата**. Пряк резултат от това е високата заболяемост сред децата от ромския етнос, по-висока смъртност в сравнение с останалото население, неспазване на имунизационния календар, висок брой нежелани бременности и раждания. Характерно за общината е висок % на раждаемост на майки под 20 години. Недоброто владение на българския език е допълнителен фактор, който затруднява достъпа до информация на родителите до знания, свързани с бременността, отглеждането на бебето и малкото дете.

- Системата на здравно обслужване в Общината не е добре организирана и не е обезпечена материално и кадрово. В момента съществуват 6 лекарски практики, 4 от тях са в гр. Камено. Работят 3 кабинета за дентална медицина;

- Не се предоставя педиатрична помощ поради липса на кадрови ресурс;

- На територията на Общината липсват многопрофилни болници, специализирани болници, диспансери, диагностично-консултативни центрове, стоматологични центрове;

- Населението в отдалечените селища изпитва затруднение за физически достъп до специализирана, спешна медицинска помощ, лекарства;

- На територията на Общината не функционират детски ясли;

- През последните години е твърде висок броя на отпадналите от училище ученици;

- На територията на общината няма рехабилитационни центрове, няма центрове за настаняване от семеен тип, както и развитие други социални услуги, развивани в подкрепа на децата и семействата в риск, освен дейностите изпълнявани от обществените възпитатели към МКБППМН и дейностите, осъществявани по проект „Услуги за ранно детско развитие“.

- От данните предоставени от учебните заведения, ДСП „Айтос“ е видно, че е твърде голям броя на децата, поставени в риск, като основната причина е

недостатъчна грижа към децата от страна на родителите, както и голям процент на децата с психологически и емоционални проблеми.

8. Идентифицирани рискови групи, към които следва да бъдат насочени дейностите на Центъра за обществена подкрепа.

В резултат на извършения анализ може да се направи извод, че основните групи в риск, които са потенциални потребители на Центъра за обществена подкрепа са децата в риск, и техните семейства, както следва:

- **Уязвими семейства с деца.** Това са специфични рискови групи, обхващащи семейства изпаднали в ситуация на уязвимост по една или друга причина. В нея влизат многодетни и непълни семейства; семейства, в които един или двамата родители са с увреждания; семейства, в които има родител/и с различни зависимости; бедни семейства непълнолетни родители и други. Като цяло това е най-голямата рискова група, но за нея не се събира систематизирана статистическа информация. Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях.

- **Децата, живеещи в рискова семейна среда.**

В тази целева група са включени всички деца от рискови групи. Голям процент от жителите на общината работи в чужбина – Гърция, Испания и Италия, като все по-големия брой деца без родителски надзор, отглеждани от по-възрастните членове на семейството са поставени в ситуация на риск и negliжиране.

На територията на общината липсват специализирани звена, предоставящи психологическа и социална подкрепа на деца в риск, а същевременно предоставените от учебните заведения данни показват, че висок процент от децата, отпадащи от училище са именно деца в риск.

- **Родители, които са в риск.**

Бедността, безработицата, ниската степен на образование и култура провокират агресия, недостатъчна грижа за децата, зависимости и социално изключване, което се предава като модел на всяко следващо поколение. Емоционалната, практическа и подкрепа в натура ще подпомогнат семействата в решаването на въпроси като търсенето и намирането на работа, придобиването на квалификация, на умения за успешно родителство, за решаване на конфликти в семейството и др.

- **Бъдещи родители, които имат нужда от консултация и подкрепа.**

Това са групи от бъдещи родители от уязвимите групи, с недостатъчно познания за етапите на развитието и потребностите на детето в пренаталния период, за значението на подходящата семейна среда и включването в системата от здравни и социални услуги. Високият процент на родители в рискова възраст от Община Камено е показателен за необходимостта от широка разяснителна и образователна

дейност по тези въпроси. По-голямата част от момичетата от ромската общност напускат училище след 5 клас и ограничават рязко социалните си контакти и личното си развитие, което ги прави неподготвени за ролята им на родители.

Работата с тези родители се налага и поради необходимостта за справяне с проблема на нежеланите бременности и раждания сред жителите на Камено, както и с проблема за ранните бременности, което води до негативни последици в социален аспект – изоставяне на бебета и деца, отпадане от училище и затруднена професионална реализация на младите майки, така и в здравословен- по-висока детска смъртност, малформации и др.

- **Родители на деца от 0 до 3 г.** В община Камено не функционират детски ясли, което прави родителите единствения фактор в грижата за децата. В тази група попадат и самотните родители, които имат нужда да бъдат подкрепени в отговорностите за отглеждането на децата, както и родителите на 3 и повече деца – да се справят с предизвикателствата на отглеждането в многодетно семейство.

- **Родители, които не полагат достатъчна грижа за децата си.** Необходимостта от консултация и подкрепа на родители, които не полагат достатъчно грижа за децата си е продиктувана от високия процент на случаите, при които родителите не полагат достатъчно грижи за децата си. Дейността отговаря на потребността от разпознаване и подпомагане на родителите в три аспекта : социален – напр. помощ при намиране на работа, образователен – да усвояване на умения за отговорно родителство. Освен това дейността осигурява подкрепа на децата, negliжирани или жертви на насилие в семействата си.

- **Родители на деца от 3 до 7 г.**

Включването на родителите в процеса на адаптация в образователния процес е част от интегрирания подход в осъществяването на дейностите и е безусловно необходимо за ефикасността им. Необходимо е да се положат повече усилия в подкрепа на родителите на деца, посещаващи детските градини с цел мотивиране на включването им в процеса на обучение, в проследяването и подкрепата на развитието на децата и постигането на училищна готовност. С оглед постигане на максимален ефект от интеграционния процес е необходимо да се приобщят и останалите родители към процеса на интеграция на уязвимите групи. Наличието на дискриминационни нагласи, изключващи толерантността и приемането на различията, е обстоятелство, което изисква специални усилия за преодоляването му.

- **Деца, които имат необходимост да се интегрират в детски градини.**

В повечето детски градини в община Камено функционират «смесени» групи, в които около 30% са ромските деца. Децата от уязвими групи се адаптират трудно към процеса на обучение в детските градини, в подготвителните групи показват по-слаби резултати в тестовете за училищна готовност поради слабо владение на българския език и недостатъчна ангажираност на семействата им. Необходими са специални усилия за приобщаването им към групата, в овладяването на българския език, в развитието на качества на възприятие, мислене и внимание, особено в подготвителните групи, за да се осигури равен старт в училищното обучение.

- **Деца, посещаващи детски градини, които са в риск от отпадане от образователния процес.**

Голяма част от децата от ромски произход, завършващи подготвителна група в детските градини на Община Камено, на които им предстои да постъпят първи клас са в риск от отпадане от образователния процес. Поради по-слабото владение на българския език, недостатъчната мотивация и подкрепа на родителите им в образователния процес, по-голямата част от тях изостават в постиженията си и не покриват критериите за училищна готовност. Това ги поставя в ситуацията на изоставящи още на старта на училищното обучение и ги лишава от мотивация за учене, което е една от причините за ранното отпадане от училищно обучение.

- **Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище.** Отпадането от училище и липсата на образование е един от най-големите фактори за попадане в ситуация на множество рискове – бедност, противоправно поведение, насилие и др.

Идентифицирането на децата, нередовно посещаващи училище, се усложнява от практиката да се прикриват отсъствията им, за да се запази броя на учениците в учебното заведение. Проблемът е особено голям в училищата в малки населени места с недостатъчен брой ученици за сформирани паралелки. Пропуските в образователното им ниво са една от причините за многобройните им отсъствия и някои случаи на отпадане след записването им в масови училища в града с по-високи критерии.

- **Деца, жертви на насилие, злоупотреба и negliжиране.**

Въпреки увеличеното разкриване и съобщаване на случаи, остава проблем изваждането на светло на домашното насилие и преодоляването на “за другата на мълчанието”. За жертвите на насилие остава необходимостта от осигуряването на сигурност, терапия за преодоляване на травмите, обществена и социална подкрепа.

Официалните данни за регистрираните случаи на деца, жертви на насилие и negliжиране не отразяват пълната картина на проблемите. За жертвите на насилие остава необходимо осигуряването на сигурност, терапия за преодоляване на травмите, обществена и социална подкрепа.

- **Деца с рисково поведение, с противообществени прояви и поведенчески проблеми,** предизвикани от различни фактори, като нисък родителски контрол, раздяла в семейството, бедност, безработица. Поведенческите проблеми, определени от съответните експерти са: агресия, използване на алкохол и упойващи вещества, кражби, побой. Потребностите са от консултации (психологически, социални, правни и здравни), подкрепа на родителите и намаляване на агресията в семейната среда, ангажиране на свободното време на децата.

Препоръка:

Във връзка с извършения анализ на демографската и социалната характеристика на община Камено, идентифицираните

проблеми и потребности на децата в риск и техните семейства, както и с оглед анализа на предлаганите към настоящия момент на територията на общината социални услуги се налага извода, че е необходимо и е наложително разкриването на нова социална услуга, а именно Център за обществена подкрепа на територията на Община Камено.

Същността, целите и параметрите на дейност на Центъра за обществена подкрепа са описани във втората част на настоящия анализ.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ И ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ЦЕНТЪР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА.

1. Същност, цели и сфера на дейност на Центъра за обществена подкрепа.

1.1. Определение. Цели и задачи.

"Център за обществена подкрепа" е комплекс от социални услуги предназначени за деца и семейства с цел предотвратяване на изоставянето на децата и настаняването им в специализирани институции, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване, обучение и подкрепа на приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с поведенчески проблеми и прояви.

Основната цел на Центъра за обществена подкрепа е да подобри качеството на живот на децата в семейната и социалната среда, като предостави качествени социални услуги, които да отговарят на потребностите и да са достъпни за всяко дете в риск и неговото семейство.

Задачите, които следва да изпълнява Центъра за обществена подкрепа са дефинирани в утвърдената методика, регламентираща разкриването и функционирането на този вид услуги в общността и са следните:

- Да се гарантира правото на всяко дете да бъде отглеждано в семейна среда;
- Да се работи за предотвратяване на изоставянето на деца в специализирани институции, чрез подкрепа на техните биологични и разширени семейства;
- Да се работи за реинтеграция на децата в техните биологични семейства, осиновяване, или настаняване в среда близка до семейната – семейство на близки или роднини, или приемно семейство;
- Да се предостави и осигури равнопоставено включване на децата в социалния живот;
- Да се осигури гарантиран достъп до специализирани здравни, социални, образователни и други услуги в общността; да се работи за предотвратяване и справяне с отклоняващо се поведение при деца;
- Да се работи за предотвратяване на отпадането на деца от училище;
- Да се работи за развитие на приемната грижа;
- Да се работи за пълноценното използване на възможностите за осиновяване на децата от специализираните институции чрез обучения на кандидат осиновители, напасване, наблюдение и подкрепа в следосиновителния период.
- Да се осигури професионална и квалифицирана помощ на деца в риск и техните семейства, ползващи социални услуги, предоставяни в ЦОП;
- Да се осигури посредничество и застъпничество на семействата, ползващи услугите на ЦОП пред други държавни, административни и неправителствени организации.

1.2. Целеви групи.

Ползвателите на услугите на Центъра за обществени подкрепа, определени в Методиката за условията и начина на предоставяне на социалните услуги в Център за обществена подкрепа, утвърдена от Агенцията за социално подпомагане, както следва:

Деца от 0 до 18 години в риск и техните семейства;

- Жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;
- За които съществува опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално увреждане;
- Деца с увреждания;
- Деца необхванати от образователната система, в риск от отпадане или отпаднали ученици.
- Семейства, при които има риск от изоставяне или настаняване на детето в специализирана институция;
- Семейства, при което има риск от разрушаване на семейните връзки и отношения;
- Семейства, чиито деца са настанени в специализирана институция или в друго семейство – приемно или при роднини и близки;
- Кандидати за или вече одобрени приемни семейства;
- Кандидати за или вече одобрени осиновители;
- Семейства с деца със специални потребности (аномалии, увреждания, отклонения);
- Семейства, които не могат да се справят с проблемите и търсят професионална подкрепа за отглеждане и възпитание на детето;
- Деца от специализирани институции, на които предстои извеждане от институцията;
- Деца от общността, за работа по превенция на рисковото поведение.

1.3. Принципи и ценности на работа на ЦОП.

Центърът за обществена подкрепа функционира при спазване на следните принципи:

- Гарантиране на най-добрия интерес на детето, съгласно Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Зачитане на достойнството и личността на детето;
- Уважение към личната история и етническата и културна идентичност на детето;
- Предоставяне на възможности за пълноценно развитие потенциала на децата, съобразно техните потребности и възможности;
- Подпомагане на детето за вписването му в социалната среда;

- Спазване правото на детето на свобода и изразяване на мнение
- Информирание и насочване към други социални услуги в общността, способстващи за пълноценното развитие на потенциална децата, съобразно техните потребности и възможности;
- Предоставяне на услуги, които да подкрепят семействата на децата в риск с цел спазване на основния принцип, а именно всяко дете да се отглежда в семейна среда; повишаване на родителския капацитет, насърчаване на отговорното родителстване;
- Подбор на лицата, пряко ангажирани в дейностите по закрила на детето, съобразно техните личностни и социални качества и грижа за тяхната професионална квалификация и подкрепа.

Основните ценности, които се поставят в основата на работа на ЦОП са свързани със зачитане правото на детето на

- Пълноценен, самостоятелен и достоен живот;
- Отглеждане в семейна среда.
- Подкрепа при поддържане на етническа и културна идентичност;
- Недискриминация по пол, етническа принадлежност, здравословно състояние, възраст и пр.;
- Развитие съобразно особеностите и желанията му;
- Активно включване в живота на общността;
- Информираност и право да изразява мнение по всички въпроси, които го засягат;
- Достъп до качествено образование, професионално ориентиране и професионална подготовка;
- Достъп до здравеопазване, медицинска и социална рехабилитация;
- Отдых и културни и спортни занимания, духовно и личностно усъвършенстване.

2. Нормативно основание за разкриване на ЦОП в община Камено.

Инициативата за разкриване на Център за обществена подкрепа е на общинска администрация – Камено, като идеята е провокирана от резултатите от изпълнението на проект „Услуги за ранно детско развитие“, осъществяван в продължение на 27 месеца, считано от 02.08.2016 г. с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“, съфинансирана от Европейския социален фонд на ЕС по процедура за безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-22.004 „Услуги за ранно детско развитие“. Идеята за разкриване на нова социална услуга е продиктувана от необходимостта от осъществяване на подкрепа на деца и семейства в риска, които се нуждаят от подкрепа, която не могат да получат от съществуващите на територията на община услуги.

Нормативното основание за предложение за разкриване на новата социална услуга – Център за обществена подкрепа е чл. 18, ал. 2, т. 2 от Закона за социално подпомагане, в който е посочено, че социалните услуги се извършват от общините.

Съгласно разпоредбата на чл. 36б от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане общинският съвет, ежегодно до 30 април приема годишен план за развитие на социалните услуги на общинско равнище за следващата година. Годишният план се изготвя и предлага от общинска администрация.

Настоящият анализ е разработен във връзка с прилагането на чл.36а, ал. 3 и във връзка с чл. 36а, ал.3 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане, съгласно който се изисква мотивирано решение на общинския съвет за откриване, закриване, промяна на вида, местоположението и/или промяна на капацитета на социалната услуга.

Инициативата за разкриване на ЦОП е изцяло съобразена с нуждите на целевата група, потенциалните потребители на услугите на Центъра за обществена подкрепа, със стратегическите приоритети на общинско и областно ниво.

Разкриването на нова социална услуга – Център за обществена подкрепа в Община Камено допринася за постигане на заложените в плановите документи на областно и общинско равнище планови документи, както следва:

⇒ **Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Бургас 2016 – 2020.**

Областната стратегия за социалните услуги има за цел да развие адекватни, гъвкави, достъпни и разнообразни социални услуги, които да имат реален принос за подобряване качество на живота на индивидите и общностите в риск, да им дадат възможната самостоятелност и пълноценна реализация, превръщайки област Бургас в регион с модерно и качествено социално обслужване.

Първото направление в стратегията е **„Превенция за деца и семейства в риска“.**

Общата цел, която е поставена в това направление е *„Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата“* чрез:

Конкретна цел 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство;

Конкретна цел 1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството;

Конкретна цел 1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата;

Конкретна цел 1.4. Да се осигури равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

С цел постигане на поставените обща и конкретни цели в направление 1 и по-конкретно за постигане на цел 1.1. в областната стратегия като мярка е планирано ***„Изграждане на мрежа от Центрове за обществена подкрепа за обхващане на уязвимите семейства с деца в риска в областта. Развиване на широк кръг дейности по превенция на изоставянето на децата“.***

За изпълнение на мярката е планирано завишаване на капацитета на ЦОП – Бургас с 50 места и разкриване на нов такъв с 50 места.

Преките дейности на ЦОП включват превенция на изоставянето на деца на ранна и по-късна възраст, превенция на отклоняващото се поведение, насилието, подкрепа и консултиране на рисковите групи – деца и семейства. В съответствие с широкия спектър на съдържанието на тази социална услуга, планираните ЦОП ще осъществяват разнообразни дейности, (включително и мобилност на дейностите) за развиване на родителски капацитет и добро родителство, училище за родители, посредничество и подкрепа за деца и семейства с рисково поведение в дома им и в сградата на ЦОП, превенция на отпадането на децата от училище, и прочие, както и социална работа в подкрепа на процеса на деинституционализация и закриване на специализираните институции за деца.

В стратегията е планирано като мярка също така и **„Комплексна програма за ранна превенция за изоставянето и за задържане на новородените деца в биологичното семейство“**, която е насочена към изпълнението на следните дейности:

- Предоставяне на информация, социални и психологически консултации от социални работници, лекари от родилно отделение и лични лекари, правна подкрепа за младите майки в риск да изоставят детето си, посредничество за решаване на социални проблеми и/или насочване към други социални услуги;

- Подкрепа на бременни жени за по-лесна бременност, раждане и удовлетворяване на първите нужди на бебето – както емоционални, така и материални;

- Подкрепа за майките и семействата на новородени деца с увреждания. В специализираното звено/екип ще бъдат включени също социални работници и психолози, със специална подготовка и умения за работа с родители на деца с увреждания (как да се съобщи/подготви семейството за раждане на дете с увреждане, подготовка за грижи и пр.);

- Организация на мрежа за обхващане на рисковите бъдещи майки от всички общини в програмата за ранна превенция. Специално внимание ще се отдели на мобилната работа за активно издирване на бъдещите майки във високо рискови общности за установяване, регистриране и проследяване на бременността и – при риск от изоставяне – социални дейности и консултиране на място за предотвратяване на изоставянето на детето;

- Включване на здравните медиатори и Центровете за развитие на уязвими общности, за съдействие и посредничество при издирването и консултирането на бременни и млади майки от ромската общност.

Предвид идентифицираните потребности на деца и семейства в риск на територията на община Камено, както и факта, че част от случаите, видно от справките представени от ЦОП – Бургас и ДСП – Айтос са насочени към ЦОП Бургас, считаме че е удачно да се актуализира областната стратегия, като освен разширяване на капацитета на ЦОП – Бургас да се предвиди разкриване и на Център за обществена подкрепа – Камено, който би могъл да поеме случаите с деца и семейства в риска на територията на община Камено.

⇒ **Общинска Стратегия за развитие на социалните услуги в община Камено 2016-2020 г.**

Визията на Общинската Стратегия за развитие на социалните услуги в община Камено 2016-2020 е: ***Общинската стратегия за социалните услуги цели да превърне община Камено в регион с достъпни, разнообразни и качествени социални услуги, които допринасят за подобреното качество на живота, максималната самостоятелност, пълноценната реализация и грижа за индивидите и общностите в риск.***

Сред основните цели, за постигането на които ще допринесе разкриването на ЦОП в община Камено е направление 1 “Превенция за деца и семейства в риск”.

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата, чрез:

- намаляване на изоставянето на деца и задържането им в биологичното семейство;
- осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството;
- подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата;
- равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

Приоритетите в това направление изискват развитието на широк кръг от услуги в общността за деца и семейства в риск, насочени към превенция на рисковите фактори за развитието на децата и уязвимостта на семействата, превенция на изоставянето. Развитие на приемна грижа и осиновяване; работа с деца с поведенчески проблеми, асоциалното поведение и насилие; закрила на деца, жертви на насилие, малтретиране и negliжиране; съдействие на деца, отпаднали или в риск да отпаднат от училище.

В Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в направление 1: Превенция за деца и семейства в риск⁴ са поставени следните цели:

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството и да се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата, която ще бъде постигната чрез следните конкретни цели:

- **Конкретна цел 1.1.** Да се намали изоставянето на деца и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство;

Мерките, планирани да се изпълнят, за да се постигне Конкретна цел 1 са следните:

- о Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и за задържане на новородените деца в биологичното семейство;
- о Мярка 1.1.2. Общински програми и мерки за здравна профилактика, семейно планиране и подкрепа за социално включване на семействата в риск;
- о Мярка 1.1.3. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца;

⁴ Общинска Стратегия за развитие на социалните услуги в община Камено 2016-2020 г.

- о Мярка 1.1.4. Услуги в подкрепа на осиновяването;
- о Мярка 1.1.5. Широко развитие на Приемната грижа и включване на приемни семейства.

• **Конкретна цел 1.2.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството;

Мярка 1.2. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството

• **Конкретна цел 1.3.** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата;

о Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда;

о Мярка 1.3.2. Инициативи и програми, насочени към децата и младежите за превенция на рисково поведение;

о Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.

• **Конкретна цел 1.4.** Да се осигури равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.

• Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички подлежащи деца в община Камено;

• Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище с цел намаляване на отпадналите деца и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи;

• Мярка 1.4.3. Осигуряване на интегрирана предучилищна подготовка и образование за децата с увреждания в подходящи форми на включващо образование;

• Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на техните деца.

Идеята за разкриването на Център за обществена подкрепа като нова социална услуга в община Камено е провокирана именно от необходимостта от изпълнение на целите и мерките, планирани в направление 1, тъй като развиваните до настоящия момент социални услуги нямат капацитета да предложат услугата, в степен, която води до постигане на поставените цели.

⇒ **Общински план за развитие на община Камено за периода 2014-2020 г.**

Една от целите, заложи в общинския план за развитие на община Камено е *“Социално развитие и интеграция”⁵*. Приоритети, за постигането на които ще работи общината през следващите седем години е *“Подобряване качеството на социалните услуги и интегриране на групи в социална изолация”*, включващ изпълнението на следните мерки:

- Поддържане на качеството и създаване на нови социални услуги в общината;

⁵ Общински план за развитие на община Камено 2014 -2020.

- Обучение и квалификация на възрастни, на трайно безработни и на други лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда;
- Превенция на младежката и дългосрочната безработица.

⇒ **Стратегия за насърчаване на младежта в Община Камено 2014-2020 г.**

Визията към постигането на която е насочена стратегията е „Подобряване качеството на живот на младите хора на територията на община Камено чрез инвестиране в младежта и мобилизиране потенциала на младите хора с цел превръщането им в значим социален капитал“.

В Стратегията са поставени следните стратегически цели, за постигането на които би допринесло разкриването на Център за обществена подкрепа в община Камено, а именно:

- Стратегическа цел 2: Улесняване на достъпа до качествени услуги, свързани с подкрепа на личностното и обществено развитие на младите хора;
- Стратегическа цел 3: Насърчаване и подпомагане на здравословния начин на живот сред младите хора и опазване на околната среда, като е поставена специфична цел за Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора.
- Стратегическа цел 4: Насърчаване на превантивните действия, свързани със социалното изключване на млади хора в неравностойно положение.
- Стратегическа цел 7: Стимулиране на активното участие на младите хора в превенцията на престъпността, извършена от млади хора.

Във връзка с гореизложеното може да се направи извода, че разкриването на Център за обществена подкрепа на територията на община Камено е съобразен с приоритетите и поставените цели в сферата на социалните дейности на общинско и областно ниво.

Разкриването на ЦОП като нова услуга в общността на територията на община Камено съответства както на стратегическите и нормативни документи, така и на нуждите на потенциалните целеви групи.

3. Целеви групи и дейности, които ще се осъществяват в Центъра за обществена подкрепа в община Камено.

В резултат на извършения анализ и идентифицираните потребности на децата в риск и техните семейства видовете дейности, които е наложително да бъдат предлагани в Центъра за обществена подкрепа, които ще бъде разкрит в Центъра за обществена подкрепа в община Камено са следните:

➤ Превенция на изоставянето - Семейно планиране и консултиране – работа с родители и деца, включващи следните групи:

- Групи за консултация и подкрепа на бъдещи родители;
- Групи за родители на деца от 0 до 3 г.;
- Групи за родители и бъдещи родители;
- Индивидуална работа с родители и бъдещи родители;
- Групови и индивидуални сесии за семейно планиране;

- Родители, които не полагат достатъчно грижа за децата си;
- Наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие на бебетата и децата;
- Деца, интегрирани в детски градини, включително и родители на децата;
- Групи за консултация и подкрепа на деца от 3 до 7 г.;
- Деца, живеещи в рискова семейна среда;

➤ **Приемни родители и кандидат осиновители, включващи следните дейности:**

- Оценяване и обучение на кандидати за доброволни и професионални приемни родители;
- Наблюдение и подкрепа след настаняване на дете в приемно семейство;
- Развитие на услугата приемна грижа - информационни кампании за социалната важност, критериите и възможностите на приемната грижа за деца и провеждане на набиране на кандидати за приемни родители;
- Обучение и оценка на кандидат-осиновители, съобразно разработена и утвърдена програма;
- Наблюдение и подкрепа на детето и семейството в след осиновителния период.

➤ **Деца от специализирани институции, нуждаещи се от реинтеграция, включващи следните основни дейности:**

- Групов и индивидуална работа по подготовка в умения за самостоятелен живот и социална интеграция при деца, напускащи институцията, поради навършване на възраст;
- Обучение за придобиване на различни социални умения, включване в образователни и професионални курсове;
- Професионално консултиране – изследване и актуализиране на професионалната ориентация, развитие на умения за търсене на трудова заетост;
- Посредничество и застъпничество - овластяване на младия човек при намиране на работа, жилище;
- Социална работа с деца, при които съществува възможност за връщане в семейна среда;
- Работа с родителите, разширеното семейство и детето за възстановяване на връзките родители – дете;
- Посредничество при контакта родител – институция – дете;
- Повишаване на родителските умения чрез консултиране и подкрепа в следните сфери:
 - изграждане на позитивни модели на възпитание;
 - особености на възрастовото развитие и институционалните белези на детето; съдействие и подкрепа за намиране на работа на родителя, детски заведения и училища, личен лекар.
- подкрепа и консултиране на детето и семейството в периода след извършена фактическа реинтеграция.

➤ **Деца, жертви на насилие, като за тях са планирани следните дейности:**

- Социална, психологическа и терапевтична работа с деца – жертви на различните видове насилие и техните семейства;
- Индивидуална работа с деца с агресивно поведение;
- Разработване и провеждане на обучителни модули на тема превенция на насилие и агресивно поведение, видове насилие, информиране на децата, относно техните права и др.;
- Информационни срещи, беседи и консултации на родители и учители, относно проявите на насилие сред децата и справяне с тях;
- Отворен достъп за сигнали, въпроси, консултации, подкрепа и насочване към съответни компетентни органи и специалисти при необходимост;
- Сътрудничество и взаимодействие с всички институции, които имат отношение и прилагат мерки за предотвратяване насилието над деца.
- Индивидуална и груповая работа с родители, чиито деца са идентифицирани като жертви на домашно насилие.

➤ **Деца и младежи с отклоняващо се поведение, като за тях са планирани следните дейности:**

- Индивидуална работа с деца и юноши, с отклоняващо се поведение – психологическо и социално консултиране и подкрепа;
- Извънкласни занимания и дейности с деца с отклоняващо се поведение – спортни занимания, клубове по интереси и др.;
- Социално-психологическа работа със семейството с цел установяване на причините и организиране на ресурсите за справяне с отклоняващото се поведение;
- Разработване и провеждане на образователни програми за превенция на отклоняващо се поведение при децата и подрастващите за: трафика на хора, сексуална експлоатация, злоупотреба с деца по интернет, злоупотреба с психотропни вещества и др., които включват и начини за предпазване;
- Мобилна работа с рискови групи деца, жертви на експлоатация (детски труд).

➤ **Деца и младежи, отпаднали от училище или в риск от отпадане от училище, като за тях ще бъдат предназначени следните дейности:**

- Превантивни обучителни и занимателни дейности и ангажиране на учителите с тяхното изпълнение;
- Съдействие за получаване на образование; професионална ориентирание и подготовка – насочване към различни професионални курсове;
- Развиване на творческите способности на децата; информиране на децата за техните права и застъпничество;
- Индивидуална педагогическа работа с детето;
- Социално-психологическа работа с детето и семейството, свързана с причините за отпадане на детето от образователната система;
- Подкрепа на деца със специални образователни потребности; включване в клубни и групови дейности;

- Провеждане на информационни срещи и обучения за ученици, родители и учители по теми, свързани с развитие на социални умения, ефективни модели за комуникация във връзката родител – дете, справяне с трудно поведение, сексуално възпитание и образование и др.

Предвид капацитета на материалната база, в която е планирано да бъде разположен бъдещия Център за обществена подкрепа прогнозният брой на потребителите на Центъра за обществена подкрепа е 35 потребителя

4. Обезпечаване на дейността на Центъра за обществена подкрепа с човешки ресурси.

Съгласно Методика за определяне длъжностите на персонала в специализираните институции и социалните услуги в общността със Заповед № РД 01-864 от 30.10.2012 година, Приложение № 12.

За осъществяване на дейностите в Центъра за обществена подкрепа в Камено ще бъде необходим следния примерен персонал:

1. Длъжности, пряко ангажирани с обслужването на потребителите, които осигуряват предоставянето на социалната услуга по отношение задоволяване на основните нужди на потребителите.

- Ръководител на услугата – 1 брой, като предлагаме да бъде на пълна щатна заетост;
- Социален работник – 1 брой, който предлагаме да бъде на пълна щатна заетост;
- Педагог – 1 брой на пълна щатна заетост и 1 брой на половин щатна заетост;
- Психолог – 1 брой на половин щатна заетост;
- Логопед – 1 брой, който предлагаме да бъде на половин щатна заетост.

2. Длъжности, подпомагащи функционирането на услугата, които отговарят за счетоводните дейности, снабдяване, хигиенизиране и поддържане на материално-техническата база, както следва:

- Счетоводител/технически сътрудник – 1 брой на пълна щатна заетост;
- Шофьор/домакин – 1 брой на пълна щатна заетост;
- Хигиенист – 1 брой на пълна щатна заетост.

Основният персонал, който е планирано да бъде ангажиран с изпълнението на основните дейности са специалисти, които са били ангажирани в изпълнението на дейностите по проект „Ранно детско развитие“, който предстои да приключи до края на 2018 година. В рамките на проекта са предлагани сходни услуги, които предстои да бъдат изпълнявани от Центъра за обществена подкрепа.

Персоналът притежава необходимата квалификация, вече е натрупал опит в изпълнението на дейности, насочени към деца в риск и към техните семейства.

Наемайки този персонал в Центъра за обществена подкрепа се гарантира, че притежават необходимия капацитет, както и се гарантира приемственост и надграждане на услугите.

5. Материална база.

Планирано е Центърът за обществена подкрепа да бъде разположен в сграда, общинска собственост (Акт за собственост № 39 от 30.10.1997 г.). Съгласно Акта за собственост, сградата е двуетажна масивна жилищна сграда, находяща се в кв. 43, парцел XVI – 621 по плана на гр. Камено. Застроената площ е от 190 кв.м, ведно 400/660 идеални части от земята. Сградата се намира на адрес: гр. Камено, ул. „Максим Горки“.

Сградата се намира на изключително подходящо място, на една пресечка от Детска градина „Слънце“ и в близост до училището.

В сградата има обособен няколко помещения, от които едното може да се ползва са кабинет на ръководителя/управителя. За нуждите на груповата работа има обособени две работни помещения, като в едното са обособени две работни места, а в другото три работни места.

Сградата разполага и с още едно помещение, което е с индивидуален вход, поради което е подходящо за индивидуална работа с бъдещите потребители.

В сградата е изградено и сервизно помещение, като е необходимо с оглед удовлетворяване нуждите на потребителите да бъде изградено още едно такова.

Всички помещения са разположени на първия етаж, което осигурява лесен достъп до помещенията.

6. Финансиране.

Планирано е услугата да започне да функционира от 2019 година, като предложението е да се кандидатства за включване на социалната услуга в обхвата на държавно делегираните дейности.

Изготвил:

Екип на Сдружение „Равновесие“